

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра китайської філології

Курсова робота з китайської філології

на тему:

СЛОВОТВІРНІ ФУНКЦІЇ ЛІЧИЛЬНИХ СЛІВ
У СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

Студента групи Пкит10-19

факультету східної і слов'янської філології

денної форми здобуття освіти

Освітньої програми:

Китайська мова і література та переклад,

західноєвропейська мова

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.065 Східні мови та

літератури (переклад включно), перша –

китайська

Горбаня В'ячеслава Олеговича

Науковий керівник:

к. філос. н., доц. Беля В. В.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ЛІЧИЛЬНІ СЛОВА СУЧАСНОЇ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ: ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНИЙ ТА ЛІНГВОКУЛЬТУРНИЙ АНАЛІЗ	5
1.1. Лексико-семантичні особливості лічильних слів сучасної китайської мови.....	5
1.2. Лінгвокультурний аналіз лічильних слів сучасної китайської мови.....	14
Висновки до розділу 1	19
РОЗДІЛ 2. СЛОВОТВІРНІ ФУНКЦІЇ ЛІЧИЛЬНИХ СЛІВ У СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ	20
2.1. Структурно-функційні особливості лічильних слів сучасної китайської мови.....	20
2.2. Словотвірні особливості лічильних слів сучасної китайської мови.....	25
Висновки до розділу 2	29
ВИСНОВКИ	30
论文摘要	31
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	32

ВСТУП

Курсова робота присвячена вивченню словотвірним функціям лічильних слів у сучасній китайській мові. Сучасна китайська лінгвістика продовжує досліджувати проблему вивчення лічильних слів.

Лічильні слова є важливою категорією граматики у китайській мові, оскільки вони виражають кількість предметів у мовленні. Лічильні слова можуть мати різні словотвірні форми та функції, що створює певні складнощі у їхньому використанні.

Актуальність теми зумовлена необхідністю дослідження словотвірної системи китайської мови та її лексико-граматичних особливостей. Актуальність теми дослідження підтверджується необхідністю дослідження словотвірних функцій лічильних слів китайської мови в українській синології.

Лічильні слова – це специфічне явище сучасної китайської мови. Вивчення функціональних особливостей цих слів має важливе теоретичне та практичне значення, адже дана категорія є однією з найважливіших складових частин китайської граматики та лексики.

На сьогоднішній день, залишаються дискусійні питання, оскільки існує обмежена кількість наукових праць, які присвячені цьому розділу граматики, тому є потреба у більш глибокому дослідженні даної категорії. Проблема також полягає у загальному уявленні про класифікацію та особливості вживання лічильних слів.

Мета даної роботи – визначити словотвірні особливості лічильних слів у сучасній китайській мові.

Завдання дослідження:

- розглянути лексико-семантичні особливості лічильних слів сучасної китайської мови;
- здійснити лінгвокультурологічний аналіз лічильних слів сучасної китайської мови;
- визначити структурно-функційні особливості лічильних слів сучасної китайської мови;

- проаналізувати словотвірні особливості лічильних слів сучасної китайської мови.

Об'єкт дослідження – лічильні слова сучасної китайської мови.

Предмет дослідження – словотвірні особливості лічильних слів у сучасній китайській мові.

Матеріал дослідження: аналіз лексичних, семантичних, синтаксичних функцій лічильних слів у словосполученні, аналіз словотвірних особливостей та лінгвокультурний аналіз. Дослідження взаємозв'язків лічильних слів з іншими одиницями мови.

Практична значимість дослідження полягає в тому, що його результати можуть знайти застосування в навчальному процесі: у курсі лексикології китайської мови, у спецкурсах з лінгвокультурології та когнітивної лінгвістики, а також у практиці викладання китайської мови.

Структура роботи. Курсова робота складається з вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1. ЛІЧИЛЬНІ СЛОВА СУЧАСНОЇ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ: ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНИЙ ТА ЛІНГВОКУЛЬТУРНИЙ АНАЛІЗ

1.1. Лексико-семантичні особливості лічильних слів сучасної китайської мови

У сучасній китайській мові виділяють особливу частину мови, яку називають лічильними словами. У своїх дослідженнях на тему лічильних слів лінгвісти також виділяють такі терміни, як класифікатори та рахівні слова. Слова, що позначають одиниці рахунку, називають рахівними словами. Вони поділяються на іменникові та дієслівні (Война, Воробей & Гончаренко, 2016, с. 91).

Іменникові лічильні слова “名量词” míng liàngcí – це такі лічильні слова, що вживаються виключно з іменниками і розташовуються перед ними, вказуючи на одиниці вимірювання, людей або речей (Li & Meizhen, 2008, с.73).

Дієслівні лічильні слова “动量补语” dòngliàng bǔyǔ – інший тип лічильних слів, які використовуються лише з дієсловами. Вони не можуть вживатися разом з іменниками. Дієслівні лічильні слова розміщуються після самих дієслів і демонструють частоту вчениної дії (Li & Meizhen, 2008, с.73).

У китайській мові всі іменники можуть обслуговуватися відповідними лічильними словами. Кожен іменник у словосполученні може вимагати відповідне лічильне слово. У китайській мові існує безліч іменникових лічильних слів. Щоб розрізнити значення рахівних слів та їхню відповідність, єдиним правильним способом буде запам'ятати їх.

Для початку розглянемо 10 найпоширеніших лічильних слів сучасної китайської мови:

1) 个 gè

Лічильне слово 个 gè, безперечно, є найпоширенішим лічильним словом і діє як універсальне: 一个人 yīgè rén – “одна людина”.

2) 只 zhī

只 zhī є загальноживаним лічильним словом для переліку тварин. Наприклад, китайською мовою “цей кіт”: *这只猫 zhè zhī māo*. Але також може використовуватися для перелічування одного з предметів, що існує у парі: *一只手 yīzhīshǒu* – “одна рука”.

3) 条 tiáo

条 tiáo використовується для позначення відносно довгих і тонких речей, як-от дороги, річки та стрічки. “Ця річка” китайською: *这条河 zhè tiáo hé*. Хоча такі предмети, як соломинки, ручки та олівці є також довгими та тонкими, але насправді для циліндричних предметів використовується інше лічильне слово – наступне в списку.

4) 支 zhī

支 zhī використовується для позначення довгих круглих циліндричних предметів, таких як олівці чи ручки. “Десять олівців” китайською: *十支铅笔 shí zhī qiānbǐ*.

5) 双 shuāng

双 shuāng – лічильне слово для взуття та інших парних речей, що вказує на парність предметів, наприклад: “пара взуття” китайською: *一双鞋 yīshuāng xié*.

6) 张 zhāng

张 zhāng використовується разом з плоскими об’єктами, наприклад, зі столами, листами паперів і банківськими картками. Наприклад, “три банківські карти” китайською: *三张银行卡 sān zhāng yín háng kǎ*.

7) 本 běn

本 běn використовується для книг та інших книгоподібних об’єктів, таких як газети, журнали та підручники. Наприклад, “та книга” китайською: *那本书 nà běn shū*.

8) 瓶 píng

瓶 píng – лічильне слово, що також виступає іменником в китайській мові, має значення “пляшка”. Це дуже корисне слово, яке потрібно знати, коли, наприклад, коли замовляєте напій в ресторані. “Пляшка води” китайською: — 瓶水 yī píng shuǐ.

杯 bēi

杯 bēi використовується подібно до 瓶 píng, оскільки вживається з іменниками, що означають напої, але замість значення “пляшка” означає “стакан” або “чашка”. Наприклад, китайською мовою “один стакан води”: — 杯水 yī bēi shuǐ.

9) 份 fèn

份 fèn – лічильне слово для позначення частини чи порції. У значенні “порція” вживається з такими іменниками, що позначають їжу, наприклад: — 份面条 yī fèn miàntiáo – “одна порція локшини”. Також разом з іменниками, що позначають газети, документи, вживається у значенні “екземпляр”, наприклад: 两份报纸 liǎng fèn bàozhǐ – “два екземпляри газети”.

Лічильні слова несуть у собі великий асортимент семантичних та лексичних особливостей. У висловлюваннях, а саме в іменникових словосполученнях, кожне лічильне слово виконує своєю семантичну функцію. Лексико-семантичні особливості лічильних слів у китайській мові відображають специфіку китайської культури та мови, де кожен предмет має свої унікальні риси та вимагає відповідного підходу до позначення кількості.

Семантика лічильних слів певною мірою є складним питанням у мовознавстві. Проблематика полягає у категоризації лічильних слів. У дослідженнях на цю тему існує невизначеність у взаємовідношенні таких понять, як лічильні (або рахівні) слова (англ. *measure words*) та класифікатори (англ. *classifiers*). Як зазначено в праці Wan-chun Lai *Identifying True Classifiers In Mandarin Chinese*, у традиційному розумінні китайської граматики *Classifiers* розглядаються нарівні із *Measure words*

(2011, с. 7). Досить часто ці два поняття вживаються взаємозамінно, а інколи взагалі розрізняються.

Для того, щоб визначити ці два широко використовувані поняття, необхідно дослідити ті значення, які їм надають у дослідженнях. Більшість зарубіжних лінгвістів відносять поняття *measure words* до граматичної категорії. Але деякі науковці вважають, що це підкатегорія і визначають як сукупність таких слів, що виражають міру (від англ. *measure*), наприклад: метр, кілограм, рік, склянка, тарілка і тд. Також поділяють їх на окремі групи.

Українська мовознавиця Кірносова (2011) інтерпретувала дане поняття як “міроніми”, також вказала на те, що так звані “міроніми” також присутні в українській мові, вони входять до складу таких іменників, як пляшка, тарілка, коробка, і не виділяються в окрему частину мови, тож для носіїв української мови вони не несуть труднощів при перекладі та легко відтворюються відповідним іменником. Для англійського терміну “*measure words*” можемо запропонувати власний варіант перекладу – вимірювальні слова.

У своїй роботі *Chinese: A Comprehensive Grammar*, британські філологи Po-Ching & Rimmington (2004) розглядають поняття лічильних слів у китайській мові як *measure words*, яке поділяють на дві підкатегорії: “*standard measure words*” та “*classifying measure words*” (с. 27).

Китайській мові, так само як іншим мовам, притаманні такі слова, що позначають установлені одиниці виміру (англ. *standard measure words*), які стосуються дистанції, ваги, ємності або загальних значень, як от частини, групи або пакунки (Po-Ching & Rimmington, 2004, с. 27).

Першу підкатегорію слів, які за своїми функціями виконують «вимірювання» іменників, вищезазначеними авторами було поділено на такі чотири групи:

Перша група – *national or international measures* (для позначення міжнародних одиниць виміру): 英里 *līnglǐ* – миля; 公里 *gōnglǐ* – кілометр; 公升 *gōngshēng* – літр; 公斤 *gōngjīn* – кілограм.

Друга група – packaging measures (для позначення пакунків; визначає вмістилище, що займає об’єкт): 包 bāo – коробка, пачка; 杯 (bēi) – склянка, чашка; 瓶 píng – пляшка.

Третя група – grouping measures (для позначення невеликого числа кількості): 一些 yīxiē – декілька, деякі; 一点儿 yīdiǎn er – трохи. Також до цієї групи входять лічильні слова, що застосовуються як до живих істот (людей, тварин), так і до неживих предметів, і в словосполученні головною їхньою функцією виступає позначення скупчень або груп. В більшості випадків можуть вживатися з будь-яким числівником. Наприклад, для живих істот: 班 bān, 群 qún, 股 gǔ, 幫 bāng, 队 duì. Для неживих предметів: 束 shù, 串 chuàn, 挂 guà, 沓 dá, 笔 bǐ, 份 fèn. Існують випадки вживання лічильних слів 堆 duī та 批 pī як з істотами та неістотами, приміром: 一堆人 yī duī rén – одна група людей; 一堆土 yī duī tǔ – одна купа землі; 一批人 yī pī rén – одна група людей; 一批货 yī pī huò – одна партія товару. Також до цієї групи входять лічильні слова, що мають значення “пара” і використовуються з іменниками (живими істотами та предметами), що існують у певній формі подвійності: 对 duì, 双 shuāng.

Четверта група – partitioning measures (для позначення частин того, що може бути цілим): 块 kuài, 片 piàn, 滴 dī, 截 jié, 瓣 bàn.

Класифікаторами (англ. classifiers) називають ті лічильні слова, що позначають властивості іменників та об’єднують їх за власними природними ознаками. Як ми вже вказали, вищезгадані лінгвісти віднесли класифікатори до підгрупи і надали їм назву “classifying measure words”.

Так звані класифікаційні вимірювальні слова (“classifying measure words”) складають переважну більшість лічильних слів у китайській мові. Вони не є вимірниками у власному розумінні цього слова, але вказують на характерні ознаки, які можна приписати певному набору або класу іменників. Саме тому деякі філологи називають їх класифікаторами. Як і у випадку зі словами, що позначають

установлені одиниці (standard measure words), ці класифікаційні вимірювальні слова слід вживати, коли пов'язані з ними іменники потребують числового показника або вказівного займенника. (Po-Ching & Rimmington, 2004, с. 35).

Будь-який класифікатор у китайській мові має власне значення та несе семантичний відтінок. Класифікатори використовуються для позначення кількості предметів у залежності від їхнього типу або форми. У своїй праці, вищевказані лінгвісти поділили т.з. classifying measure words (класифікаційні вимірювальні слова) за їхніми лексико-семантичними ознаками на п'ять груп (с. 33-41):

Перша група – shape oriented (орієнтовані на форму предметів):

- 1) для довгих та вузьких: 枝 zhī, 支 zhī, 根 gēn, 杆 gǎn, 管 guǎn, 条 tiáo, 道 dào;
- 2) для круглих та овальних: 颗 kē, 粒 lì, 团 tuán, 轮 lún;
- 3) для розтягнутих та/або плоских: 张 zhāng, 幅 fú, 片 piàn, 面 miàn, 扇 shàn;
- 4) для предметів за схожістю: 口 kǒu, 头 tóu, 撇 piě, 尾 wěi. Напр.: 一口井 yī kǒu jǐng – одна криниця. Класифікатор 口 kǒu має значення рот або отвір, отже він передає нам уявне зображення форми криниці.

Друга група – category-oriented (орієнтовані на групу людей, речей або тварин, що мають певні спільні характеристики):

- 1) для людей: 个 gè, 位 wèi, 名 míng, 口 kǒu, 员 yuán, 条 tiáo;
- 2) для тварин та комах: 只 zhī, 匹 pǐ, 头 tóu, 条 tiáo;
- 3) для рослин: 棵 kē, 朵 duǒ, 枝 zhī, 束 shù, 簇 cù;
- 4) для імпозантних природніх чи архітектурних споруд: 座 zuò, 所 suǒ, 间 jiān, 家 jiā, 栋 dòng;
- 5) для транспортних засобів: 辆 liàng, 部 bù, 列 liè, 艘 sōu, 条 tiáo, 架 jià, 顶 dǐng;
- 6) для механізмів, машин: 台 tái;
- 7) для природніх або соціальних явищ: 场 cháng;

8) для публікацій, виразів, написань: 本 běn, 首 shǒu, 篇 piān, 阙 què, 出 chū, 句 jù, 声 shēng;

9) для предметів одягу: 件 jiàn, 条 tiáo, 顶 dǐng, 副 fù, 双 shuāng;

10) для абстрактних понять: 种 zhǒng, 类 lèi, 样 yàng.

Третя група – орієнтовані на дію (лічильні слова, пов'язані з діями або видами діяльності ряду іменників): 服 fú, 封 fēng, 发 fā, 卷 juǎn, 捆 kǔn, 包 bāo, 撮 cuō, 把 bǎ, 捧 pěng, 抱 bào, 担 dàn, 贴 tiē, 堵 dǔ, 任 rèn.

Четверта група – орієнтовані на розташування (міри місцезнаходження бувають різних форм, оскільки вони визначають фактичне розташування): 身 shēng, 脸 liǎn, 顶 dǐng, 手 shǒu, 下巴 xiàba, 鼻子 bízi, 嘴 zuǐ, 桌子 zhuōzi, 柜子 guǐzi т.д.

Як можемо побачити, четверта група містить в собі різні іменники, які в словосполученні можуть виступати в ролі лічильних слів, які за своєю функцією можуть визначати місцезнаходження додатка (іншого іменника, що займає місце після першого). Наприклад: 一鼻子灰 yī bízi huī – ніс, покритий брудом/весь ніс брудний. Тож, в даному словосполученні він вказує на те, що бруд покриває всю поверхню носа.

П'ята група – орієнтовані на метафори (асоціюються з більш абстрактними та зображувальними поняттями, і зустрічаються лише з числівником — уї: 线 xiàn, 团 tuán, 派 pài, 片 piàn, 泓 hóng, 把 bǎ, 股 gǔ, 丝 sī. Наприклад: 一线希望 yīxiàn xīwàng – промінь надії.

Лінгвісти Ahrens & Huang у довіднику *A Reference of Grammar of Chinese* (2016) навпаки ж, віднесли термін “classifiers” для позначення граматичної категорії лічильних слів. Для позначення субкатегорій пропонують використовувати два наступні однозначні терміни: “sortal classifiers” та вже знайоме нам “measure words” (с. 169). Вони пояснили, що класифікатори (classifiers) відносяться до морфосинтаксичної групи, що здійснює семантичну функцію позначення класу

іменників. Термін “classifiers” в англійській мові, так само як і китайській – “量词” (liàngcí), що дослівно перекладається як “міра слова”, часто вживають для позначення як ширшої граматичної категорії, так і для вузької, і виконують семантичну функцію визначення класу (виду) іменника (с. 169).

Ahrens та Huang поділяють ці дві підкатегорії на семантичні групи.

Sortal classifiers:

- 1) individual classifier (класифікатори для осіб, предметів), наприклад: 个 gè, 张 zhāng;
- 2) event classifier (класифікатори для періодів, подій), наприклад: 次 cì, 场 chǎng;
- 3) kind classifier (класифікатори для різновидності), наприклад: 种 zhǒng, 样 yàng.

Measure words:

- 1) container measure word (вимірювальні слова для позначення вмістилища об'єкта), наприклад: 碗 wǎn, 瓶 píng;
- 2) standard measure word (вимірювальні слова для позначення установлених одиниць), наприклад: 公斤 gōngjīn, 年 nián;
- 3) approximation measure word (вимірювальні слова для позначення наближеної (приблизної) точності), наприклад: 堆 duī, 身 shēn. (2016, с. 170).

Лінгвісти Ahrens & Huang (2016) також запевняють, що обрання т.з. сортувального класифікатора (sortal classifier) залежить від ознак, що притаманні іменнику. Такі ознаки часто є концептуально значущими і зрозумілими на рівні інтуїції. Наприклад, 只 zhī позначає тварин, в той час як 张 zhāng позначає тонкі та широкі за формою предмети. Обрання т.з. вимірювального слова (measure word) залежить від особливостей, які безпосередньо властиві чи не властиві іменнику – його вазі, вартості, вмістилищу і так далі (с. 170).

Лічильні слова 快 kuài, 毛 máo, 分 fēn виражають грошові одиниці. В китайській мові грошові суми та ціни виражаються іменниковими словосполученням. Ієрогліф 钱 qián – гроші, є іменником і може розташовуватись в кінці іменникового словосполучення (Ross & Ma, 2014, с. 45).

Ці ж самі лічильні слова вживаються в неформальному та розмовному контексті. Вони позначаються у такий спосіб:

1. Лічильне слово 分 fēn позначає кількість копійок у вигляді однозначних чисел (від 0 до 9).
2. Лічильне слово 毛 máo позначає копійки, які кратні 10.
3. Лічильне слово 块 kuài позначає цілі грошові одиниці, наприклад, гривню, долар, юань.

Для того, щоб виразити точну суму чи вартість, дані лічильні слова необхідно вживати разом з числівниками, починаючи з цілої грошової одиниці і закінчуючи найдрібнішою. Наприклад, якщо нам треба сказати “пять долларів і шістдесят п’ять центів”, тоді отримуємо наступний приклад: *五块六毛五分钱 wǔ kuài liù máo wǔ fēn qián.*

1.2. Лінгвокультурологічний аналіз лічильних слів сучасної китайської мови

Лінгвокультурний аналіз лічильних слів у китайській мові є важливим етапом вивчення даної категорії. Мова та культура тісно пов'язані один з одним і тому, розвиваючись, взаємно збагачуються. Особливості культури народу знаходять своє відображення у мові.

Різні соціальні групи можуть мати різні способи використання лічильних слів, що відображає їхні культурні особливості та світогляд.

Діалекти у Китаї істотно різняться. Національна мова Китаю називається путунхуа “普通话 pǔtōnghuà – одна з офіційних мов Китаю. Фонетика та лексика

заснована на вимовній нормі пекінського діалекту, що належить до північної групи діалектів китайської мови. Граматика путунхуа відповідає нормам, закріпленим у літературних творах на сучасній китайській мові, яка називається байхуа, які також ближчі до північних діалектів. (Учасники проектів Вікімедія 2011).

Окрім загальнодержавної мови в Китаї існує велика кількість діалектів, які часом дуже різняться. Це пояснюється тим, що Китай – багатонаціональна держава, на її території якої проживають приблизно п'ятдесят шість національностей, багато з яких у свою чергу мають численні діалекти. Традиції та звичаї цих народностей можуть дуже відрізнятися, і це відображається в мові. Тому існують певні відмінності через особливості діалектних лічильних слів. Діалект 方言 fāngyán – це різновид мови, який використовується як засіб комунікації між людьми, пов'язані між собою однією територією. Діалект є повноціною системою мовленнєвого спілкування зі своїм власним словником та граматиною. (Учасники проектів Вікімедія).

Лічильні слова – одна з тих категорій, вживання якої досить відчутно змінюється в різних діалектах китайської мови, що не може не відобразитися в офіційній мові в Гонконгу (кантонський діалект 粵 уе, 粤语 уеуї – “мова Юе”, який вважається де-факто стандартним), в Тайвані 闽南语 mǐnnán уї (південно-функзянський діалект) в інших провінціях та населених пунктах Китаю. (Кюрдюмов, 2005, с.228-229).

Наприклад у пекінському діалекті (путунхуа) не прийнято вживати наступні лічильні слова, які поширені у кантонському діалекті. Приміром:

— 搬绳 yī juē shéng – одна мотузка

— 执米 yī zhí mǐ – одне горнятко рису

— 窠猪仔 yī dòu zhū zǎi – одне порося

А у кантонському діалекті не є поширеними наступні лічильні слова, які прийнято вживати у пекінському діалекті (путунхуа):

А саме:

— 一棵树 *shì yī kē shù* – одне дерево

— 所房子 *yī suǒ fángzi* – один дім

— 一艘军舰 *yī sōu jūnjiàn* – один військовий корабель

Проте є лічильні слова, які вживаються як у пекінському діалекті так і в кантонському, проте достатньо специфічно вони вживаються в останньому.

Найчастіше проникнення діалектизмів у загальнодержавну мову відбувається стрімко. Діалектизми збагачують загальнодержавну мову путунхуа. Ряд лічильних слів має певну експресивність. Такі слова використовуються, щоб позначити деякі реалії провінційного побуту, і навіть як створення мовної характеристики літературних персонажів. Нерідко ці слова передають національний колорит, традиції та звичаї народу.

Лічильні слова – виражають кількість людей, події, дії та речей. Між числівником та іменником має стояти лічильне слово. Також лічильні слова можуть стояти між вказівними займенниками, такими як: 这 *zhè* та 那 *nà* та іменником, а також між 哪 *nǎ*, 几 *jǐ*, 多少 *duōshǎo* та іменником. (宇 奋, 2004, с.198). Загальний термін лічильних слів у лінгвістиці називають “класифікатор” через те, що лічильні слова включають у себе деякі види класифікації іменників (або дії), що підраховується (Contributors to Wikimedia projects, 2003). Загалом лічильні слова детально описують предмети.

У китайській мові, щоб перерахувати щось поштучно, необхідно визначити категорію предмета (тобто круглий він, довгастих, з ручкою або без тощо), присвоїти йому кваліфікацію. Можливо, однією з причин наявності великої кількості лічильних слів у сучасній китайській мові є існування всього 411 фонем, за участю чотирьох тонів (виходить приблизно 1500 фонем). Цим пояснюється велика кількість омонімів. Омоніми – це слова, які мають однакове звучання (включаючи тон), але різне значення незалежно від ієрогліфічного написання, наведемо приклад: 负责 *fùzé* – нести відповідальність, 附则 *fùzé* – додаткові положення; 工会 *gōnghuì* – профспілка, 公会 *gōnghuì* – гільдія (Ситдиков, 2011). У даних

прикладах звучання слів однакове, проте різне написання ієрогліфів та їхнє значення.

Омонімія у китайській мові виникла через низку факторів, а саме: фонетичні зміни, семантичний розвиток слова, словотворчі процеси, а також запозичення з інших мов та діалектна лексика. Тож з цієї причини сформувалася категорія лічильних слів.

Наприклад, візьмемо одну із найпоширеніших фонем жі. Відповідний їй склад можуть відображати різні за значенням та написанням ієрогліфів. Приміром: 三张茶 *Л sān zhāng chájī* – три чайних столики; 三台机 *sān tái jī* – три верстати; 三只鸡 *sānzhi jī* – три курки. Цей приклад наочно демонструє, що в прикладах фонема жі має своєрідну омонімію, яка зустрічається лише в мовах з ієрогліфічною писемністю (наприклад, у китайській мові двоскладові слова збігаються за звучанням та загальним значенням, але в одній зі своїх частин позначаються різними ієрогліфами) передаючими додаткові семантичні відтінки). У цих випадках на слух неможливо без контексту правильно передати і зрозуміти зміст висловлювання, тоді як привикористанні індивідуальних класифікаторів зміст виразу зрозумілий. Ці лічильні слова допомагають висловити різні за змістом поняття, що позначаються іменниками.

Найбільш поширеним лічильним словом вважається універсальне 个 *gè* “штука, екземпляр”, яке можна замінити іншими та класифікувати як живі предмети, так і неживі предмети (Кюрдюмов, 2005, с. 214-215).

个 *gè* використовується з різними іменниками, включаючи людей та предмети, а також не надає значення іменниковій фразі, у якій зустрічається (Ross & Ma, 2014, с. 44). Приміром:

这个人 *zhège rén* – ця людина

五个东西 *wǔ gè dōngxī* – п'ять речей

一个游泳衣 *yīgè yóuyǒng yī* – один купальник

Крім того в Китаї існують лічильні слова для позначення конкретних об'єктів, наприклад 把 *bǎ* – використовується для предметів з ручкою. (Курдюмов, 2005, с. 222). Наприклад:

两把椅子 liǎng bǎ yǐzi – два стільця

三把刀子 sān bǎ dāozi – три ножа

Лічильне слово 辆 *liàng* вживається для машин, запряжки, засоби пересування. (Курдюмов, 2005, с. 222).

这辆中国车 zhè liàng zhōngguó chē – ця китайська машина

一辆公共汽车 yī liàng gōnggòng qìchē – один автобус

Щоб класифікувати дерева, знадобиться лічильне слово 棵 *kē*. (Ross & Ma 2014, с. 42). Приміром:

一颗竹子 yī kē zhúzi – одна стеблина бамбука

那棵果树 nà kē guǒshù – те фруктове дерево

Тобто, ці лічильні слова є важливою частиною китайської мови та культури, оскільки вони відображають культурні особливості китайського народу, а також особливості китайської мови, що відрізняє її від інших мов. “Оскільки саме класифікатори є засобом категоризації світу для носіїв китайської мови. Найбільш цікавим в межах цього дослідження є, безперечно, ієрогліфи на позначення класифікаторів, оскільки вони як семантичні знаки повинні фіксувати й об'єктивувати ідеї, пов'язані в мисленні носіїв з тим чи іншим класом, а значить відображати шляхи категоризації в мисленні китайців” (Кірносова, 2011).

У історії розвитку лічильних слів можна виділити три наступні етапи:

1. До епохи Західної Чжоу (X-XVIII ст. до н.е.), коли класифікатори були відсутні;
2. Від Західної Чжоу, коли з'явились перші лічильні слова, до епохи Тан – поки відбувся бурхливий кількісний розквіт даної категорії;

3. Після епохи Тан, коли лічильне слово 个 gè почало функціонувати у якості універсального (Кірносова, 2011).

Ж. Піаже виявив, що існує аналогія між процесами розвитку мислення та розвитку мовлення. Етап появи і кількісного розквіту лічильних слів, ієрогліфи на зображення яких походили від зображень частин предметів, що вказує на вміння виділяти складові частини в одиниці, коли вони є перед очима, і, тому поява універсального лічильного слова 个 gè свідчить про концепцію числа, яка стала операціональною та вже не потребувала наочності (Кірносова, 2011).

Саме у конкретизації та уточненні кожного окремого предмету виражається ментальність китайців – так вони позначають специфічні особливості культурної традиції. Лічильні слова – один із способів передати багатогранність та багатоособливість своєї культури.

Може здатися, що вивчення лічильних слів не є важливим аспектом мови та культури. Однак для китайця важливо вміти логічно правильно вибудувати словосполучення, і речення, в якому є додаткове смислове значення, яке напряду залежить від лічильного слова.

Висновки до розділу 1

У підрозділі 1 нами було розглянуто лексичні та семантичні особливості лічильних слів китайської мови. Також було здійснено аналіз лічильних слів. Проаналізувавши літературу, дійшли до висновку, що кожне лічильне слово несе в собі певну лексичну та семантичну функцію – вказує на властиві ознаки предметів при їхньому перелічуванні, на їхню вагу, вартість, вмістилище і т.д. Також можна зауважити, що у мовознавстві серед науковців існує невизначеність у таких термінах, як “measure words” та “classifiers”. Деякі науковці, що досліджують лічильні слова, розглядають measure words як категорію, а підкатегорією називають classifiers, і навпаки. Також поділяють підкатегорії лічильних слів на групи за їхніми семантичними відтінками.

На основі декількох джерел, провели лінгвокультурний аналіз лічильних слів у сучасній китайській мові, який дозволив не лише зрозуміти граматичну структуру мови, але й розкрити її культурні особливості та відобразити китайську культуру в цілому. Деякі лічильні слова в китайській мові мають специфічні культурні цінності та традиції китайського народу. Даний аналіз є важливим елементом для вивчення китайської мови.

РОЗДІЛ 2. СЛОВОТВІРНІ ФУНКЦІЇ ЛІЧИЛЬНИХ СЛІВ У СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

2.1. Структурно-функційні особливості лічильних слів сучасної китайської мови

Лічильні слова у сучасній китайській мові є невіддільною частиною граматики та використовуються задля вираження конкретності та точності у спілкуванні. Структурно-функційні особливості описують прийоми, за допомогою яких лічильні слова вживаються в різних граматичних конструкціях. Вони охоплюють синтаксичні властивості лічильних слів, їхню позицію у реченні чи словосполученні та взаємодію з іншими частинами мови. Точність у вираженні думок залежить саме від правильного порядку мовних одиниць в самій структурі словосполучень з лічильними словами.

Синтаксис – це розділ граматики, який вивчає граматичну будову словосполучень і речень (Учасники проектів Вікімедіа, 2004). Слинько та ін. (1994) стверджують: “Синтаксис – це система одиниць різного рівня – словосполучень, простих речень, комунікатів, складних речень і складних синтаксичних єдностей, які створюють граматичну структуру мови для її функціонування” (с. 15).

Граматична функція слова в китайському реченні здебільшого визначається порядком слів, порушення якого, як правило, призводить до зміни зв'язку між ними. Китайській мові властивий сталий порядок слів, відступи від якого обумовлені чітко визначеними обставинами (Задоевко & Шуин, 2010, с. 52).

Якщо не користуватися базовими правилами синтаксису у розмові чи листуванні, то ймовірно адресат може не правильно зрозуміти сенс вашого висловлювання. У такому разі контекст може бути не зрозумілим. Це також стосується правильного використання лічильних слів при побудові словосполучень чи речень у китайській мові.

Лічильні слова не можуть слугувати елементами речення самотійно. Перед ними завжди стоять числівники або вказівні займенники (такі комбінації називаються числівниковими словосполученнями з лічильними словами (numeral measure word phrases)), які функціонують елементами речення (Li & Meizhen, 2008, с. 76). В китайській мові лічильні слова (класифікатори або вимірювальні слова) у поєднанні з вказівними займенниками, числівниками, прикметниками та іменниками беруть участь у формуванні синтаксичної структури речення. Лічильні слова мають свої синтаксичні конструкції, що “містять три основні компоненти: числівник, іменник та одиниця виміру (unit word), що стоїть між ними. Цією одиницею може виступати класифікатор (classifier), лічильне слово, що позначає установлені одиниці виміру (standard measure) або лічильне слово, що позначає вмістилище об’єкта (container measure)” (Zhang, 2011, ст. 2). Виходячи з цього, отримуємо таку конструкцію: **числівник + лічильне слово + іменник**. Наведемо приклади:

- 1) 两支铅笔 liǎng zhī qiānbǐ – два олівці. 支 zhī – класифікатор для довгих та вузьких предметів;
- 2) 三十公升汽油 sānshí gōngshēng qìyóu – тридцять літрів бензину. 公升 gōngshēng – слово для позначення одиниці об’єму (літр);
- 3) 三包薯片 sān bāo shǔ piàn – три пачки картопляних чипсів. 包 bāo – слово, що позначає вмістилище об’єкта (пачка, пакунок).

Також можливе вживання лічильного слова разом із вказівним займенником, числівником та іменником, у результаті чого також формується іменникове словосполучення (Ross & Ma, 2014). Отримуємо наступну конструкцію: **вказівний займенник + числівник + лічильне слово + іменник**. Наведемо приклади:

- 1) 这两辆车 zhè liǎng liàng chē – ці два автомобілі;
- 2) 那四杯奶茶 nà sì bēi nǎichá – ті чотири чашки чаю з молоком;
- 3) 这三颗葡萄 zhè sān kē pútáo – ці три виноградини.

Крім цього, можливим є використання вищезазначеної конструкції без числівника, залишаючи попереду лише вказівний займенник (Ross & Ma, 2014). Отримуємо наступну конструкцію: **вказівний займенник + лічильне слово + іменник**. Наведемо приклади:

- 1) 这只狗 *zhè zhǐ gǒu* – *цей пес*;
- 2) 那棵树 *nà kē shù* – *те дерево*;
- 3) 这双鞋子 *zhè shuāng xiézi* – *ця пара туфель*.

Сортувальні класифікатори (sortal classifiers) та вимірювальні слова з групи, що позначають вмістилища об'єктів (container measure words) в деяких випадках можуть модифікуватися прикметниками (Ahrens & Huang 2016). Але зазначається, що “допустимий набір прикметників є досить обмеженим і сильно залежить від лічильного слова, при чому найпоширенішими є прикметники, що виражають ознаки розміру – 大 *dà* і 小 *xiǎo*” (Ahrens & Huang, 2016, с. 172). Модифікація відбувається за такою конструкцією: **числівник + прикметник + лічильне слово/вим. слово вмістилища + іменник** (Lai, ст. 22). За допомогою неї, можемо утворити таке словосполучення, в якому прикметник 小 (*xiǎo*) модифікує лічильне слово 个 *gè*, наприклад:

- 1) 两个橙子 *liǎng xiǎo gè chéngzi* – *два маленькі апельсини*.

Прикметник також може стояти після лічильного слова, наприклад:

- 2) 两个小橙子 *liǎng gè xiǎo chéngzi* – *два маленькі апельсини*.

У результаті такої перестановки сенс речення та його переклад не будуть відрізнятися. Варто зазначити, у прикладі (2) прикметник 小 *xiǎo* вже модифікує не лічильне слово, а іменник. В цьому випадку “передкласифікаторний прикметник (pre-classifier adjective) виходить за межі класифікатора, щоб модифікувати іменник, тому це дає йому можливість охоплювати цей іменник” (Lai, 2011, с. 22). Також зазначається, що “пряма модифікація класифікатора семантично еквівалентна прямій модифікації головного іменника” (Ahrens & Huang, 2016 с. 173).

Але слід зауважити, що таке пряме модифікування лічильного слова обмежується виокремленою особливістю (яка відзначається особливою розпізнаваністю) певного класу іменників, що обирається конкретним лічильним словом (Ahrens & Huang, 2016 с. 173).

За аналогією, складемо приклад з використанням вимірювального слова, що позначає вмістилище об'єкта (container measure word):

3) 一大箱扣子 yī dà xiāng kòuzi – одна велика коробка з гудзиками;

Порівняно з попередніми прикладами, наступне словосполучення (4) у результаті такої ж перестановки прикметника **НЕ** буде перекладатися, як приклад (3):

4) 一箱大扣子 yī xiāng (dà) kòuzi – одне коробка з великими гудзиками ≠ одна велика коробка з гудзиками.

Це пояснюється тим, що 箱 xiāng входить до групи лічильних слів, що позначають вмістилище об'єкта, які за своєю суттю є “справжніми” іменниками, властивості яких можуть бути модифіковані. В прикладі (3) “пряма модифікація належить самому вмістилищу, а не тому, що в ньому міститься” (Ahrens & Huang, 2016, с. 173). Тобто в даному випадку прикметник не модифікує головний іменник, адже тут саме лічильне слово (container measure word) 箱 xiāng є іменником.

Не всі лічильні слова, що з'являються в конструкції “числівник + лічильне слово + іменник” можуть вживатися в синтаксичних конструкціях з часткою 的 de: “числівник + лічильне слово + службова частка 的 de + іменник”. Сортувальні класифікатори (sortal classifier), які є найбільш типовим видом номінального класифікатора (classifier), не мають тенденції з'являтися у конструкціях з 的 de (Ahrens & Huang, 2016, с. 172).

Наприклад, доречними будуть такі варіанти без вживання 的 de:

1) 三支铅笔 sān zhī qiān bǐ – три олівці

2) 这句话 zhè jù huà – ця фраза

3) 那艘船 *nà sōu chuán* – той човен

Але недоречними будуть ті самі варіанти з вживанням 的 *de*:

1) 三支 (的) 铅笔 *sān zhī de qiānbǐ* – три олівці

2) 这句 (的) 话 *zhè jù de huà* – ця фраза

3) 那艘 (的) 船 *nà sōu de chuán* – той човен

Однак, 的 *de* може стояти після вимірювальних слів, що позначають установлені одиниці (standard measure words) та вимірювальних слів, що позначають приблизну точність (approximation measure words) (Ahrens & Huang, 2016, с. 172). В нижченаданих прикладах ми показали можливе вживання даних груп лічильних слів з 的 *de* і без нього відповідно:

1) 五十公斤 (的) 白糖 *wǔshí gōngjīn de báitáng* – п'ятдесят кілограмів цукру

2) 二十秒 (的) 视频 *sānshí miǎo de shìpín* – тридцятьсекунде відео

3) 一线 (的) 希望 *yīxiàn de xīwàng* – промінь надії

4) 一身 (的) 汗水 *yīshēn de hànshuǐ* – спітніле тіло (тіло вкрите потом)

Така різниця використання 的 *de* пояснюється тим, що “сортувальні класифікатори виділяють природні та невід'ємні характеристики іменника, тоді як вимірювальні слова, що позначають установлені одиниці та приблизної точності відносяться до загальноприйнятих ознак, що не залежать від головного іменника” (Ahrens & Huang, 2016, с. 172).

2.2. Словотвірні особливості лічильних слів сучасної китайської мови

Словотвір (також *деривація*) – розділ мовознавчої науки, що вивчає структуру слів і способи їх творення (Учасники проєктів Вікімедіа, 2004а).

В українській мові існує безліч способів творення слів. До морфологічних способів словотвору належать усі способи творення простих слів за допомогою афіксальних морфем, а також творення складних і складноскорочених слів. Морфологічні способи словотвору поділяються на афіксальні, основоскладання та аббревіацію. До афіксальних способів словотвору належать префіксальний, суфіксальний, постфіксальний, змішані – суфіксально-префіксальний, префіксально-постфіксальний, суфіксально-постфіксальний, суфіксально-префіксально-постфіксальний та флексійний (Плющ, 2005, с. 28).

Зрозуміти явище словотвору лічильних слів не просто. У китайській мові, слова зазвичай складаються з вже існуючих ієрогліфів і/або знаків, а не утворюються шляхом додавання афіксів, префіксів, суфіксів або інших морфем. Українська мова та китайська кардинально відрізняються в багатьох аспектах:

- 1) З точки зору граматики: китайська мова не має складної системи відмінювання іменників та дієслів, а також складної форми часів. Як зазначає Козоріз (2011), “у слов’янських мовах граматичні зв’язки у реченні виражені переважно за рахунок морфологічних змін слова. У китайській мові члени речення визначають за їхньою позицією у реченні” (с. 16).
- 2) З точки зору письма: для запису української мови використовують пристосовану кирилицю (Учасники проєктів Вікімедіа, 2004с). А китайська мова входить до ієрогліфічної системи письма, і самі “ієрогліфи упорядковані за логосилабічним принципом, а не абетковим. Кожний знак – односилабічне слово, так звана логограма, або односилабічна складова певного слова. Ієрогліф або ієрогліфічна комбінація позначають фізичні об’єкти, абстрактні поняття або вимову” (Учасники проєктів Вікімедіа,

2008). Китайські слова за своєю структурою можуть складатися з двох або більше ієрогліфів, де кожен окремий ієрогліф несе в собі певне значення, і поєднуючись між собою вони утворюють слова, що також мають окремі значення.

- 3) У китайській мові важливе значення має тонова система, де тон вимови визначає значення слів. Наприклад, один ієрогліф може мати різне значення залежно від тону, використаного при вимові. Українська мова не має подібної тонової системи.
- 4) З точки зору мовної сім'ї: Китайська мова належить до сино-тибетської мовної родини, в той час як українська мова належить до індоєвропейської.

Семенас А. Л. (2005) у своїй роботі *Лексика китайської мови* описала методи дослідження китайської лексики, словотвірні типи та характер словотвірних процесів. Автор вказує на те, “що способів словотворення, які є в мовах, обмежена кількість. Вони використовуються по різному. В одній мові можуть бути поширені одні способи, а в другій мові – інші способи. Це залежить від граматичних особливостей мови. В такій мові, як китайській, існують наступні способи творення слів: складання, афіксація, аббревіація, запозичення з інших мов” (Семенас, 2005, с. 38).

Ми проаналізували онлайн-словник 大 БКРС і віднайшли деякі іменники, у складі яких містяться лічильні слова. Також здійснили аналіз наукової літератури, щоб дізнатися, які словотвірні функції виконують лічильні слова і чим вони можуть виступати в слові. Були взяті до уваги такі іменники, в структурі яких містяться ієрогліфи 片 piàn, 丸 wán, 条 tiáo та 头 tóu, що за своєю сутністю також є лічильними словами у китайській мові:

- 1) 肉片 ròurìàn – скибочка м'яса
- 2) 胶片 jiāopiàn – кіноплівка
- 3) 面条 miàntiáo – локшина
- 4) 辐条 fútiáo – спиця (елемент колеса велосипеда)

5) 木头 *mùtóu* – *деревина*

6) 石头 *shítóu* – *камінь*

7) 滑头 *huátóu* – *хитрун, шахрай*

Ієрогліф 片 *piàn*, що в складі перших двох іменників зі списку, в словосполученнях та реченнях може виступати лічильним словом для розтягнутих або плоских іменників. Але в даних прикладах він є частиною слова. Семенас (2005) називає дане явище “семантичними реляціями в комплексах з атрибутивних типом зв’язку або реляціями між компонентами атрибутивних комплексів, що реалізуються в рамках моделі іменник + іменник (с. 68). Тобто лічильне слово 片 *piàn* може утворювати іменник. Автор назвав дану реляцію як “матеріал і подібність за формою”, де за семантичний зв’язком, “перший компонент вказує на матеріал, з якого виготовлений продукт, а другий компонент на його форму” (с. 69). Цікавим також є те, що саме лічильне слово (класифікатор) може позначати той самий іменник 肉片 *ròurpiàn* при перелічуванні. Наприклад: 三片肉片 *sān piàn ròurpiàn* – *три скибочки м’яса*.

Автор надає повне визначення цим двом термінам: “Лексико-семантичний (морфо-семантичний) комплекс – складне утворення, що складається з двох або більше лексем або морфем, пов’язаних певними семантичними реляціями. Семантична реляція – семантичні відношення між компонентами лексичного комплексу” (с. 289).

Ієрогліф 条 *tiáo*, що в складі наступних двох приладах зі списку, в словосполученнях та реченнях може виступати лічильним словом для довгих та вузьких предметів. В даних прикладах він функціонує так само, як і 片 *piàn* з попередніх.

Наступні два іменника (5, 6), у складі яких присутнє лічильне слово 头 *tóu*, яке за своїми семантичними функціями позначає великих тварин, “є найбільш уживаним суфіксом” (Семенас, 2005, с. 90).

За допомогою цього суфікса можуть утворюватися слова, що виражають або конкретні, або абстрактні поняття, який завжди відтворюється нейтральним тоном (голосний звук редукується) (Семенас, 2005, с. 90). У онлайн-словнику 大 БКРС зазначається, що 头 *tou* – словотвірний суфікс іменників, що позначають предмети округлої форми або циліндричної форми. Наприклад: 指头 *zhǐtōu* – палець; 骨头 *gǔtōu* – кістка. Також зазначається, що це словотвірний суфікс іменників, що позначають деякі частини тіла або обличчя: 舌头 *shétōu* – язик; 眉头 *méitōu* – брови; 肩头 *jiāntōu* – плече.

До словотвірних особливостей лічильних слів також належить їхня можливість редукуватися (подвоюватися). Лічильні слова часто подвоюються для позначення множинності, надмірності або винятковості (Po-Ching & Rimmington, 2004, с. 43). Наприклад:

- 1) 个个该说 *gè gè gāi shuō* – кожен має сказати
- 2) 人人都可以理解 – кожен може зрозуміти
- 3) 只只猫都害怕狗 – всі коти бояться собак

Редуплікації лічильних слів можуть з'являтися разом з числівником — *yī*, який надає значення “кожен” (с. 43):

- 1) 一只只鸟 *yī zhī zhī niǎo* – багато птахів
- 2) 一对对情侣 *yī duì duì qínglǚ* – багато закоханих пар
- 3) 一堆堆舌头 *yī duī duī shítōu* – купи каміння

Висновки до Розділу 2

В даному розділі нами було розглянуто і проаналізовано структурно-функційні особливості лічильних слів сучасної китайської мови. Продемонстрували схеми складання синтаксичних конструкцій з такими частинами мови як числівник, вказівний займенник. Також торкнулися явища модифікації лічильного слова

прикметниками 小 xiǎo і 大 dà у словосполученні. Спираючись на дослідження різних вчених, на власних прикладах показали можливість/неможливість такої модифікації двох різних груп лічильних слів. Дійшли до висновку, що класифікатори та лічильні слова, що позначають вмістилище об'єкта, можуть бути модифіковані прикметниками. Але також зазначили, що перестановка цих передкласифікаторних прикметників може призвести до втрати контексту у випадку вживання лічильних слів, що позначають вмістилище. А у випадку класифікаторів, що визначають ознаку іменників, від перестановки прикметника контекст не зазнає змін.

Також було розглянуто словотвірні особливості лічильних слів, у результаті чого дійшли до висновку, що деякі лічильні слова можуть бути частиною китайського слова, тобто беруть участь у словотворчому процесі. А от як зазначають деякі джерела, лічильне слово 头 tóu може виступати суфіксом у китайській мові і може позначати предмети за їхньою формою всередині самого слова. До словотвірних особливостей також віднесли явище редуплікації, тобто подвоєння лічильних слів, що позначає множинність, надмірність, винятковість або виступає в значенні “кожен”. Навели приклади їхнього вживання у словосполучення

ВИСНОВКИ

Під час дослідження лічильних слів китайської мови ми зосередилися на їхній лексичній та семантичній функції, на їхніх походженнях та структурно-функціональних особливостях. Зокрема, ми проаналізували відмінності між “measure words” та “classifiers” та поділили підкатегорії лічильних слів на групи за їхніми семантичними відтінками. Дослідження структурно-функціональних особливостей включало дослідження схем складання синтаксичних конструкцій з лічильними словами та їхню можливість модифікації прикметниками. Наш аналіз вказує на те, що лічильні слова мають важливе значення для розуміння граматики та культурних особливостей китайської мови. Словотвірні особливості лічильних слів дуже специфічні та малодосліджувані, тому ми провели власний аналіз, щоб виявити такі особливості.

论文摘要

本文研究了现代汉语量词的派生功能。现代汉语语言学继续研究计数词的问题。计数词是汉语语法的重要范畴，因为它们用于表达语言中的数量。计数词可能具有不同的派生形式和功能，这在使用中会带来一定的困难。

研究的重要性在于必须探讨汉语词汇和语法的派生系统及其特点。研究现代汉语计数词的派生功能对于习得汉语语法和词汇有重要的理论和实际意义。

到目前为止，仍有争议的问题，因为这个语法部分的科学研究还比较有限，因此有必要对此类进行更深入的研究。问题也在于对量词的分类和使用特点的整体理解。本文旨在确定现代汉语量词的派生特点。研究任务包括：

- 讨论现代汉语计数词的词汇和语义特点。
- 分析现代汉语计量词
- 确定现代汉语量词的结构和功能特点。
- 分析现代汉语量词的派生特点。
- 研究对象为汉语，研究课题为量词。

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Акбудақ К. Г. & Вечоринська Т. В. (2020). Історія китайської мови. Київ: Інститут філології КНУ імені Тараса Шевченка.
2. Кірносова, Н. (2011). Лічильні слова китайської мови у світлі концепції числа Ж. Піаже. Вісник КНУ ім. Т. Шевченка. Відновлено з http://www.libr.dp.ua/text/vknu_2011_17_4.pdf
3. Курдюмов В.А. (2005). Курс китайского языка: теоретическая грамматика. Москва: Цитадель трейд.
4. Козоріз, О. (2011). Словосполучення та словотвір у сучасній китайській мові. Вісник КНУ ім. Т. Шевченка. Відновлено з http://www.libr.dp.ua/text/vknu_2011_17_4.pdf
5. Lai, W. C. (2011). Identifying true classifiers in Mandarin Chinese. (Master's thesis). National Chengchi University. Graduate Institute of Linguistics.
6. Li, D., & Meizhen, C. (2008). A Practical Chinese Grammar For Foreigners. Beijing: Beijing language and culture university press.
7. Ning Zhang, N. (2011). The Constytuency Of Classifier Contractions In Mandarin Chinese. Taiwan Journal of Linguistics, 9.1, 1-50.
8. Po-ching, Y., & Rimmington, D. (2004). Chinese: A comprehensive grammar. London, USA and Canada: Routledge.
9. Ross, C., & Ma, J.-H. S. (2014). Modern Mandarin Chinese Grammar: A Practical Guide. London and New York: Routledge.
10. Shi, D., & Huang, C.-R. (2016). Reference Grammar of Chinese. Cambridge: Cambridge University Press.
11. Семенас А.Л. (2005). *Лексика китайского языка*. Москва: АСТ.
12. Слинько. І.І., Гуйванюк Н.В. & Кобилянська М.Ф (1994). Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. Київ: Вища школа.
13. Ситдиқов П.Г. (2011). *Суперечливість омонімії в економічній терміносистемі китайської мови*. Відновлено з: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pssrtr_2011_27_31

14. Война М.О, Воробей О.С & Гончаренко О.М (2016). Китайська мова. Базовий курс: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Харків: Фоліо.
15. Задоев Т.П & Хуан Шуин (2010) Начальный Курс Китайского Языка. Часть 1. Издание пятое. Москва: Восточная книга.
16. 肉片. 大 БКРС. <http://bkrs.info/slovo.php?ch=肉片>
17. 条. 大 БКРС. <http://bkrs.info/slovo.php?ch=条>
18. 头. 大 БКРС. <http://bkrs.info/slovo.php?ch=头>
19. (2004b, 24 лютого). Синтаксис — Вікіпедія. Вікіпедія. <http://uk.m.wikipedia.org/wiki/Синтаксис>
20. (2004a, 23 лютого). Словотвір — Вікіпедія. Вікіпедія. <http://uk.m.wikipedia.org/wiki/Словотвір>
21. (2008b, 24 листопада). Китайська писемність — Вікіпедія. Вікіпедія. http://uk.m.wikipedia.org/wiki/Китайська_писемність
22. Учасники проєктів Вікімедіа. (2011, 20 березня). Путунхуа — Вікіпедія. Вікіпедія. <https://uk.m.wikipedia.org/wiki/Путунхуа>
23. Contributors to Wikimedia projects. (2003, 26 серпня). Chinese classifier - Wikipedia. Wikipedia, the free encyclopedia. http://en.m.wikipedia.org/wiki/Chinese_classifier